

Editör'den

Mardin Artuklu Üniversitesi Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü'nün bünyesinde çıkan *The Journal Of Mesopotamian Studies* dergimizin 2. Sayısını sizinle paylaşmaktan büyük mutluluk duymaktayız. Olağanüstü hallerin yaşandığı günümüz ortamında, dil ve kültür alanında akademik çalışmaları sürdürmek, bu çalışmaları çok dilli-hakemli-akademik bir dergi kapsamında bir araya getirmek ayrıca memnuniyet vericidir.

Dergimizin ilk sayısı bizi gururlandıran bir ilgiye mazhar oldu. Umuyoruz ki bu sayımız da akademik çevrelerden, Kürdoloji, Süryaniyat ve Arap Dili ve Kültürü alanındaki çalışmalarla ilgilenen akademik çevrelerden, araştırmacılardan ve okuyuculardan yine aynı şekilde ilgi görür.

Enstitümüz bünyesinde Kürt Dili ve Kültürü, Arap Dili ve Kültürü ve Süryani Dili ve Kültürü Anabilim dalları yer almaktadır. En büyük çabamız ve temennimiz bu çeşitliliği dergi sayfalarında da gösterebilmek, görebilmektir.

Kuşkusuz bu durum farklı dil ve lehçelerden gelen makale sayısına da doğrudan bağlıdır. Bu konuda da gerek enstitü ve bölümlerin görece yeni oluşları, gerek bu dillerde yayınlanan akademik dergilerin azlığı ve gerekse söz konusu dillerde akademik makale yazımının Türkçeye nazaran görece yeni ve az olması başlıca sorunlar olarak ön plana çıkmaktadır.

Diğer yandan akademik bir dergiye makale gönderilmesi de birçok değişkene bağlı görünmektedir. Doçentlik için puanlamaya dahil olup olmadığı, indekslerde taranıp taranmadığı ya da hangi indekslerde tarandığı, akademik teşvik içine dahil olup olmadığı gibi sorular araştırmacının çalışmasını hangi dergiye göndereceği tercihini doğrudan etkilemektedir. Bu durum yayın hayatına yeni başlayan Kürtçe, Süryanice, Arapça gibi dillerde makale kabul eden akademik dergiler için ciddi bir sorun teşkil etmektedir.

Tüm bu olumsuzluklara karşılık dergimizin birinci sayısı büyük bir ilgiyle karşılaştı. Benzer ilgiyi makale gönderiminde de görmek bizi memnun etmektedir. İlk sayıda olduğu gibi bu sayıda da Kürtçenin Kurmancî lehçesi ile kaleme alınan makaleler çoğunlukta. Önümüzdeki sayılarda hem Kürtçenin diğer lehçeleri, hem Arapça ve hem Süryanice kaleme alınan bilimsel çalışmaları görmeyi umuyoruz.

Kürt folklor çalışmaları alanıyla ilgili makalelerin çoğunluk arz ettiği dergimizin bu sayısında on makale, bir çeviri ve iki kitap tanıtımı yer almaktadır. Makalelerden iki tanesi Türkçe, yedi tanesi Kürtçenin Kurmancî lehçesi, bir tanesi de Arapça ile kaleme alınmıştır.

Necat Keskin'in *Pirgîrêkên Gîştî yê Xebatên Folklorê Kurdî û Çend Pêşniyaz* isimli çalışması Kürt Folklor çalışmalarındaki genel sorunları ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerini ele almaktadır.

Ramazan Pertev'in *Celadet Alî Bedir-Xan: Danerê Termînolojiya (Zaravenasiya) Folklorê Kurdî* isimli çalışması bugün kullanılan Kürtçe latin alfabesi ve gramerinin mimarı Celadet Alî Bedirxan'ın Kürt Folkloru ile ilgili çalışmaları üzerinde durmaktadır.

Avdo Karataş'ın *Folklor û Afirandina Çanda Nivîskî* başlıklı çalışması ise Folklor ve Yazılı Kültür ilişkisini ele almaktadır. Folklorun yazılı kültürün yaratılmasındaki rolünü ele alan yazar, Kürt folklor çalışmalarının da Kürtler arasında bir yazılı kültürün oluşmasında önemli olabileceğini tartışmaktadır.

Bünyamin Demir'in *Motîfên Sereke di Çîrokên Mirze Mihemed de* başlığını taşıyan çalışması Mirze Mihemed'in ana karakter olduğu Kürt masallarını motif açısından analiz etmektedir.

M. Şirin Filiz'in *Xwendineke Berawirdî ya Problema Xerabiyê di Mem û Zîna Ehmedê Xanî û Othelloya Shakespeare de* başlıklı çalışması, kaynağını folklor ve halk edebiyatından alan iki önemli eseri "kötülük" problemi üzerinden karşılaştırmaktadır.

Mikail Bülbül'ün *Peyvrêzî di Frazên Navdêrî de (Devoka Mêrdînê)* isimli çalışması ise dil çalışmaları alanında olup, Kürtçenin Mardin ağzındaki kelime ve cümle oluşumları üzerine yoğunlaşmaktadır.

Yakup Aykaç *Bibliyografyaya Tezên Beşên Kurdolojiyê yên li Tirkîyeyê (2011-2016)* başlıklı çalışmasında Türkiye'nin Mardin Artuklu, Bingöl, Muş Alpaslan, Dicle ve Van Yüzüncü Yıl üniversitelerinin Yaşayan Diller Enstitülerinde yapılmış olan yüksek lisans çalışmalarının bir bibliyografyasını sunmaktadır.

Zafer Duygu *Doğu Kilisesi: Erken Yüzyılları Özelinde Bir Değerlendirme* isimli çalışmasında Doğu (Süryânî) Kilisesi'nin geçmişini erken yüzyıllar açısından ana hatlarıyla tasvir etmektedir.

Abdurrahim Özmen, Farklılıkları "Anlamak" başlıklı makalesi ile genel olarak Anadolu ve Mezopotamya'da özel olarak da Mardin ve Tur Abdin bölgesindeki kültürel çeşitliliği anlama üzerine kavramsal bir giriş sunmaktadır.

Nûbar Remdan Mehemed - *الشيخ أحمد بن الشيخ صالح وفكره من خلال كتاب علة التناحر* - *Şeyh Ahmed Bin Şeyh Salih ve İllet Et-Tenâhur Adlı Eseri* isimli çalışmasında Suriyeli Kürt Müzisyen Mihemed Şêxo'nun da birçok şiirini bestelemiş olduğu Şeyh Ahmed ve onun *İllet Et-Tenâhur* isimli eseri üzerinde durmaktadır.

Dergimizin bu sayısında yer verdiğimiz çeviri eser, Pierre Lecoq'un Kürtçenin tarihsel gramerini konu alan *La grammaire historique du kurde* adlı çalışmasının çevirisidir. Makaleyi Fransızcadan Kürtçeye Yılmaz Özdil çevirdi. Dergimizin bu sayısında, enstitümüz bünyesindeki öğretim elemanlarımıza ait iki kitap değerlendirmesi bulunmaktadır.

Son olarak, Enstitümüzün bütün çalışanlarının katkılarıyla hazırlanmış kolektif bir ürün olan *The Journal of Mesopotamian Studies* dergisinin kendi alanında ortaya çıkardığı heyecanı önümüzdeki dönemde de sürdüreceğini umuyor ve akademi dünyasının her türlü öneri ve eleştirilerine açık olduğumuzu, bu eleştiri ve önerilerini bizimle paylaşmalarından memnuniyet duyacağımızı bir kez daha belirtmek istiyoruz. Önümüzdeki sayıda buluşmak dileğiyle.

Dr. Necat KESKİN
Editör

Editorial

We are pleased to present the 2nd issue of The Journal of Mesopotamian Studies which is published within the body of Mardin Artuklu University, The Institute of Living Languages in Turkey. It is also pleasing to continue academic studies in the field of language and culture in the setting of today's extraordinary situations and to bring these studies together in a multilingual peer-reviewed academic journal.

The first issue of our journal was so welcomed with great interest which make us proud. We hope that this issue will be equally appealed by academia, researchers, and readers alike who are interested in Kurdish Studies, Syriac Studies and Arabic Language and Culture.

Kurdish Language and Culture, Arabic Language and Culture and Assyrian Language and Culture branches are included within the body of our Institute. Our greatest effort and hope are to be able to show and see this diversity on the pages of our journal.

Undoubtedly, this situation is directly related to the number of articles from different languages and dialects. In this regard, both the newness of the institute and departments as well as scarcity of academic journals published in these languages and also the relatively newness and insufficiency of academic articles in these languages in comparison with Turkish are the main problems.

On the other hand, sending articles to an academic journal seems to depend on many variables. Whether it is included in the scorecard for associate professorship, whether it is scanned by the indexes or by which indexes it is scanned, whether it is included in the academic encouragement or not directly influences the choice of the researchers to send their works. This situation poses a serious problem for academic journals accepting articles in languages such as Kurdish, Syriac and Arabic, which have just started in the publication life.

In spite of all these negativities, the first issue of our journal was welcomed with great interest. We are pleased to see similar interest in article submission as well. As it was in the first issue, in this issue the majority of the articles are also written in Kurmanji dialect of Kurdish. We hope to see studies written both in other dialects of Kurdish and also in Arabic and Syriac.

In this issue of our journal, which includes a majority of articles on Kurdish folklore studies, there are ten articles, one translation and two book reviews. Two of the articles are in Turkish, seven are in Kurmanji dialect of Kurdish and one is in Arabic.

Necat Keskin's article titled *Pirsgirêkên Giştî yê Xebatên Folklorê Kurdî û Çend Pêşniyaz* (General Problems of Kurdish Folklore Studies and Some Suggestions) deals with the general problems of Kurdish Folklore studies and suggests solutions to these problems.

Ramazan Pertev's work entitled *Celadet Ali Bedir-Xan: Danerê Termînolojiya (Zaravenasiya) Folklorê Kurdî* (Celadet Ali Bedir-Khan: The Founder of Kurdish Terminology of Folklore) deals with Celadet Ali Bedir-Khan's studies of Kurdish Folklore who is the founder of modern Latin Kurdish alphabet and Kurdish Grammar.

Avdo Karataş's work entitled *Folklor û Afirandina Çanda Nivîskî* (Folklore and Producing Written Culture) deals with the relation of Folklore and Written Culture.

The researcher who handles the role of folklore in creating written culture, discusses that Kurdish Folklore studies might be important in forming a written culture among Kurds.

Bünyamin Demir's work entitled *Motifên Sereke di Çîrokên Mirze Mihemed de* (Main Motifs in the Mirze Mihemed's Folktales) analyzes Kurdish folktales in which Mirze Mihemed is the main character in terms of motifs.

M. Şirin Filiz in his work entitled *Xwendineke Berawirdî ya Problema Xerabiyê di Mem û Zîna Ehmedê Xanî û Othelloya Shakespeare de* (A Comparative Study on The Problem of Evil in Ehmedê Xanî's Mem û Zîn and Shakespeare's Othello) compares two significant works which have sources in folklore and folk literature in terms of the problem of 'evil'.

Mikail Bülbül's work entitled *Peyvrêzî di Frazên Navdêrî de (Devoka Mêrdînê)* (Word Order in Noun Phrases (Mardin's Accent)) is a linguistic topic and deals with vocabulary and syntax of the Mardin accent of Kurdish.

Yakup Aykaç presents a bibliography of master theses (MA) which are written in the Living Language Institutes of Mardin Artuklu, Bingöl, Muş Alpaslan, Dicle and Van Yüzüncü Yıl Universities in his work entitled *Bibliyografyaya Tezên Beşên Kurdolojiyê yên li Tirkiyeyê (2011-2016)* (The Bibliography of the Theses in the Departments of Kurdology in Turkey (2011-2016)).

In his work entitled *Doğu Kilisesi: Erken Yüzyılları Özelinde Bir Değerlendirme* (The Church of the East: A Survey in the Context of Its Early Centuries), Zafer Duygu describes main aspects of East (Assyrian) Church in terms of early centuries.

In his article, titled *Farklılıkları "Anlamak"* ("Understanding" the Differences), Abdurrahim Özmen presents a conceptual introduction to understand cultural diversity in Anatolia and Mesopotamia in general, and Mardin and Tur Abdin region in particular.

In the work entitled *الشيخ أحمد بن الشيخ صالح وفكره من خلال كتاب علة التناحر - (Glimpse into Sheikh Ahmad bin Sheikh Saleh's Life and His Book "Illet Al-Tenahur)*, Nûbar Remdan Mehemed deals with Sheikh Ahmad and his book entitled *Illet Al-Tenahur* whose many poems were also composed by Syrian Kurdish musician Mihemed Şêxo.

In this issue of our journal we present the translation of Pierre Lecoq's work entitled *La grammaire historique du kurde* which deals with historical grammar of Kurdish language. This article was translated from French to Kurdish by Yılmaz Özdil. There are also reviews of two books of lecturers of our institute.

Finally, we hope that the excitement that has been created by The Journal of Mesopotamian Studies, which is a collective product prepared by the contributions of all the staff of our Institute, will continue in the coming period and we want to specify once again that we are open to all kinds of suggestions and criticisms of the academia and that we would be pleased if they share their criticisms and suggestions with us.

Hope to see you in the coming issue.

Dr. Necat KESKİN
Editor